

Garuojantis ir žalias Mikytų alkakalnis

JUOZAS GUNTINAS

Pasiteiravus, kaip Notėnų apylinkėse (Skuodo r.) surasti Mikytų piliakalnį, seniūnas Arvydas Mačiukas perspėjo, kad prie jo ne tik neprivažiuosime, bet ir neprieisime – piliakalnis lankymui neparuoštas. Tuo tarpu šis piliakalnis, vadinamas pilimi, – respublikinės reikšmės archeologijos paminklas. Jis yra Mikytų kaimo teritorijoje, ant Šliktinės ir Kruopių kaimų ribos, Šatos upelio dešiniajame krante, apie vienas kilometras nuo kelio Salantai–Barstyčiai. 1999–2001 m. šis piliakalnis buvo tvarkomas – atlikti rekonstrukcijos darbai (tam išleista 78 850 litų, iš kurių 20 000 skyrė Skuodo rajono savivaldybė, o likusius – Kultūros vertybių apsaugos departamentas).

Mikytų piliakalnį išgarsino netoli jo, Šatos upelio slėnyje, 1938 m. surastas X–XI a. lobis. Jis saugomas Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejuje. Antrasis istorinės, kultūrinės vertės lobis (80 daiktų) čia, apie 50 m nuo pirmosios radimvietės, buvo surastas 1970 m. (saugomas Kretingos muziejuje).

Anot valdininkų, trūko lėšų, todėl anksčiau metais parengtas Mikytų piliakalnio lankymo projektas nebuvo įgyvendintas. Tai viena iš priežasčių, kodėl visuomenei šis įdomus piliakalnis mažai žinomas.

Pavažiavus link Barstyčių, sustojame dešinėje kelio pusėje įrengtoje didelėje mašinų stovėjimo aikštelėje. Iš čia gana patogų užlipti ant visais metų laikais žaliuojančio Mikytų alkakalnio. Jį supa to paties pavadinimo eglynas, kuris priklauso Telšių miškų urėdijai. Šis alkakalnis jau daug metų paruoštas lankymui. Tuo pasirūpino miškininkai ir Žemaitijos nacionalinio parko darbuotojai. Prie 11,5 ha plotą užimančio alkakalnio papėdės šliejasi dvi pelkės, vietinių žmonių vadinamos tyrais. Ne tik palei jų pakraščius, bet ir ant kalno viršūnės gana daug didelių akmenų. Mikytų alkakalnis „garuoja“. Dar prieš Antrąjį pasaulinį karą buvo rašoma, kad labiausiai visus kalno garavimas stebina. Prieš lietų arba šiaip per nepagados (apniukusias) dienas kiekvienas gali matyti, kaip iš kalno per eglių viršūnes kyla garai.

Žemaičių žemėje daug įdomių, įvairiais pasakojimais apipintų alkakalnių. Mikytų alkakalnis žavi ir paperka visais metų laikais žalio, stipriai neišretinto miško ramybe. Jis turi magišką trauką.

Autoriaus nuotraukose – vaizdai iš Mikytų alkakalnio teritorijos. Dešinėje iš viršaus: vaizdas nuo Mikytų alkakalnio; rodyklė; regykla. Apačioje – „Žemaičių alkieriaus“ (Klaipėda) motinėle Janina Zvonkuvienė prie Mikytų mitologinio akmens

